

Dosarul nr. 2ra-860/21

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud. Gh. Mîțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Administrația Națională a Penitenciarelor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Administrația
Națională a Penitenciarelor împotriva lui Trinchineț Dumitru cu privire la încasarea
datoriei,

împotriva deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admis apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor și a fost casată
integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, fiind
pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată:

La data de 30 octombrie 2019, Administrația Națională a Penitenciarelor a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Trinchineț Dumitru cu privire la încasarea
datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 27 iulie 2011, Trinchineț Dumitru
a fost încadrat în organele afacerilor interne, fiind înmatriculat la Academia „Ștefan cel
Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, secția zi. La aceeași dată, între pârât și
Ministerul Afacerilor Interne a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049696,
precum și un acord asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă,
potrivit căruia, după absolvire, pârâtul urma să activeze în cadrul organelor afacerilor
interne, unde a fost repartizat după absolvirea instituției de învățământ, pentru o
perioadă nu mai puțin de 3 ani.

A indicat că la 15 martie 2013, pârâtul a semnat angajamentul, prin care confirmă
că a fost informat despre prevederile art. 17 alin. (6) din Legea nr. 320 din 27 decembrie
2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, potrivit căroră, polițistul

care a absolvit Academia „Ștefan cel Mare” a MAI din contul bugetului de stat și a încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate din motive specificate la art. 47 alin. (1) lit. a), h), k)–m) restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

Conform ordinului Ministrului Justiției nr. 287 din 24 iunie 2014, Trinchineț Dumitru, sergent inferior de poliție, a fost numit în funcție, începând cu data de 13 iunie 2014, în baza art. 19 pct. 1 din Legea cu privire la sistemul penitenciar, nou angajat prin transfer după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, fiind numit în funcția de șef de sector al serviciului activitate educativă, psihologică și asistență socială al Penitenciarului nr.17 – Rezina al Departamentului instituțiilor penitenciare (denumirea entității la data numirii în funcție), fiindu-i acordat gradul special „locotenent de justiție”. De asemenea, în acest sens, la data de 10 iunie 2014 Trinchineț Dumitru a depus un raport, prin care a solicitat angajarea în cadrul sistemului penitenciar în legătură cu absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI.

Reclamanta a menționat că la 22 mai 2015, Trinchineț Dumitru a depus un raport, prin care a solicitat concedierea din cadrul sistemului penitenciar din proprie inițiativă, începând cu data de 24 septembrie 2015. Astfel, prin ordinul Ministrului Justiției nr. 418 din 28 septembrie 2015 în temeiul art. 20 pct.14 din Legea cu privire la sistemul penitenciar, Trinchineț Dumitru a fost demisionat în rezervă, la cerere personală, din funcția de șef de sector al serviciului activitate educativă, psihologică și asistență socială al Penitenciarului nr.17 – Rezina al Departamentului instituțiilor penitenciare, începând cu data de 06 octombrie 2015.

A afirmat că Trinchineț Dumitru a activat în organul în care a fost repartizat după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, din data de 13 iunie 2014 până la data de 06 octombrie 2015, în total 480 de zile, ceea ce constituie 1 an 3 luni 23 zile, pe când, conform angajamentului asumat la data de 15 martie 2013, urma să activeze nu mai puțin de 5 ani.

A susținut că, conform calculelor eliberate de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, pentru instruirea pârâtului din bugetul de stat au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 72 783,88 de lei. Reieșind din cele expuse, se constată că pârâtul nu a respectat prevederile contractului individual de muncă și condițiile suplimentare asumate prin angajament, prin ce a prejudiciat bugetul de stat cu 53 640,72 de lei. În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 23 august 2019 a fost expediată în adresa pârâtului somația nr. 4/3-3638, prin care a fost informat despre necesitatea achitării datoriei, însă, scrisoarea a fost returnată cu mențiunea „plecat”.

Administrația Națională a Penitenciarelor a solicitat încasarea din contul lui Trinchineț Dumitru a sumei de 53 640,72 de lei pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și a cheltuielilor de judecată.

La data de 12 iunie 2020, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la Trinchineț Dumitru a sumei de 15 720,60 de lei pentru instruirea la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, invocând că în perioada 11 decembrie 2015 – 19 iulie 2018 pârâtul a activat în cadrul instituțiilor Ministerului Afacerilor Interne. Deci, perioada totală de activitate a acestuia, atât în cadrul Departamentului

Instituțiilor Penitenciare, cât și Ministerului Afacerilor Interne, constituie 1431 de zile, perioada restantă fiind de 394 de zile, pentru care trebuie să achite suma de 15 720, 60 de lei.

Totodată, Administrația Națională a Penitenciarelor a solicitat atragerea în proces în calitate de coreclamant a Ministerului Afacerilor Interne.

Prin încheierea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cererea Administrației Naționale a Penitenciarelor cu privire la atragerea în proces în calitate de coreclamant a Ministerului Afacerilor Interne, a fost respinsă.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, acțiunea depusă de Administrația Națională a Penitenciarelor a fost respinsă ca tardivă și s-a încasat de la reclamantă în beneficiul lui Trinchineț Dumitru cheltuielile de judecată în mărime de 4000 de lei.

La data de 22 septembrie 2020 Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor și a fost casată integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat de la Administrația Națională a Penitenciarelor în beneficiul lui Trinchineț Dumitru cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4000 de lei.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a conchis că prima instanță prapit a ajuns la concluzia tardivității acțiunii, or, prin certificatul MAI RM nr. 34/20-5685570 din 27 noiembrie 2019 se atestă că pârâtul a activat în cadrul poliției în perioada 11 decembrie 2015 – 19 iulie 2018, iar, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 30 octombrie 2019, adică în interiorul termenului de prescripție stipulat la art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), care este de 3 ani de la data încălcării dreptului.

Instanța de apel a indicat că, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, Administrația Națională a Penitenciarelor face referire la anumite calcule efectuate de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI întru confirmarea sumei solicitate de 15 720,60 lei, care de fapt sunt lipsă la materialele cauzei.

În atare ordine de idei, Curtea de Apel Bălți a remarcat faptul că este în imposibilitate a se expune asupra cerințelor din acțiune, dat fiind lipsa unui calcul desfășurat care să confirme suma solicitată pentru perioada rămasă până la 5 ani, adică pentru 394 de zile, în mărime de 15 720,60 de lei, motiv din care acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

La data de 21 aprilie 2021 Administrația Națională a Penitenciarelor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 18 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți în partea respingerii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A indicat că, constatările instanței de apel sunt eronate și nu corespund realității, or, conform cererii de chemare în judecată, la compartimentul „Anexă” este indicat că au fost anexate la cerere un set de acte, printre care și extrasul din calculul eliberat de Academia Ștefan cel Mare a MAI pe 1 filă. Cererea a fost înregistrată cu numărul de ieșire 4/3-4517 din 24 octombrie 2019, pe când calculul la care face referire instanța de apel era emis la 14 august 2019, adică a precedat datei cererii de chemare în judecată, respectiv acesta fiind anexat la ultima.

Recurenta a precizat că nici prima instanță și nici instanța de apel nu au emis vreo încheiere de a nu da curs, respectiv, cererea de chemare în judecată a corespuns tuturor exigențelor normelor procedurale, iar, actele indicate în Anexa la cererea de chemare în judecată într-adevăr au fost anexate și prezentate instanței. Prin urmare, constatările instanței de apel sunt unele eronate ce nu corespund circumstanțelor cauzei, or, de integritatea dosarului judiciar și prezența tuturor materialelor, probelor este responsabilă instanța de judecată pe rolul căreia se află dosarul respectiv.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 18 februarie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurteii la data de 06 martie 2021(f.d. 109), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la data de 21 aprilie 2021, este în termen.

La 26 aprilie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Trinchineț Dumitru, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 125).

Prin referința depusă la 31 mai 2021, intimatul a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Administrația Națională a Penitenciarelor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic